

آموزش آسان ادبیات عرب

ترجمه کتاب صمدیه به صورت پرسش و پاسخ

مؤلف

شیخ بهاءالدین محمد عالمی (اسبق بهایی)

مترجم و محشی: علی قنبریان (ق)

(مدرس ادبیات عرب)

سرشناسه: شیخ بهائی، محمد بن حسین، ۹۵۳-۱۰۳۱ق. عنوان قرارداد: الصمدیه فی النحو، فارسی.
جامع المقدمات، فارسی، برگزیده. عنوان و نام پدیدآور: آموزش آسان ادبیات عرب: ترجمه کتاب فواید
صمدیه به صورت پرسش و پاسخ/ مؤلف بهاء الدین محمد عاملی؛ مترجم و محشی: علی قنبریان
(فیاض). مشخصات نشر: تهران: میراث فرهیختگان، ۱۳۹۶. مشخصات ظاهری: ۵۶ ص.

شابک: ۸۰۰۰۰ ریال ۸-۶-۹۷۵۲۷-۶۰۰-۹۷۸: وضعيت فهرست نویسی: فیبا. یادداشت: کتاب
حاضر ترجمه‌ی بخش «فواید الصمدیه» تألیف: شیخ بهائی از کتاب «جامع المقدمات» تألیف
محمد علی مدرس افغانی است. یادداشت: کتابنامه: ص. ۵۶. موضوع: زبان عربی - نحو. موضوع: زبان
عربی -- نحو -- پرسش‌ها و پاسخ‌ها. موضوع: Arabic language -- Syntax -- Questions and
answers شناسه افزوده: قنبریان، علی، ۱۳۶۰ -، مترجم. شناسه افزوده: مدرس افغانی، محمد علی،
۱۲۸۴-۱۳۶۵. جامع المقدمات، برگزیده. رده‌بندی کنگره: PJ۱۳۹۶۶۱۵۱۳۸۰۴۱ ص ۹ ش/ رده‌بندی

دیوبند: ۷۵۲۹۲. شماره کتابخانه ملی: ۴۶۸۶۷۶۷

آموزش آسان ادبیات عرب

ترجمه کتاب فواید صمدیه به صورت پرسش و پاسخ

مؤلف: شیخ بهاء الدین محمد عاملی (شیخ بهائی)

مترجم و محشی: علی قنبریان (فیاض)

طرح جلد، صفحه‌آرایی و ویرایش (کتاب‌آمایی):

مؤسسه فرهنگی هنری «نوبت پخش فیاض»

ناشر: میراث فرهیختگان

چاپ اول/ فروردین ۱۳۹۶ شمسی/ شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

بهاء: ۸۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۵۲۷-۶-۸



مؤسسه فرهنگی هنری

شماره ۹۹۳



۰۹۱۲ ۸۵ ۱۹۹ ۸۵
WWW.MFARHIKHTEGAN.COM

فهرست مطالب

- ۷ مقدمه مترجم
- ۸ خطبه مؤلف:
- ۹ بوستان اول: مقدمات
- ۱۳ بوستان دوم: احکام اسماء
- ۴۰ بوستان سوم: احکام افعال
- ۴۴ بوستان چهارم: جمله و توابع آن‌ها
- ۵۰ بوستان پنجم: مفردات
- ۵۶ منابع و مآخذ

www.ketab.ir

مقدمه مترجم

کتاب فواید صمدیه، تألیف شیخ بهایی رحمته الله علیه بوده و در پایه اول (سال اول) طلاب علوم دینی ملزم به گذراندن آن می‌باشند. کتاب در مورد علم نحو است و کلیه مباحث آن را به صورت فشرده و تلگرافی بیان کرده است. شروح و حواشی بسیاری بر آن نگاشته شده است و از معروف‌ترین آن‌ها شرح سیدعلی خان مدنی کبیر با نام الحدائق النذیه^۱ و شرح مرحوم مدرّس افغانی با نام الکلام المفید می‌باشد.

حقیر این کتاب را در حوزه علمیه شیخ عبدالحسین تهرانی از استاد حجت الاسلام و المسلمین مرحوم علی ارونقی تبریزی درس گرفتم. به یاد دارم در سال ۱۳۸۰ شمسی که قصد داشت به حوزه علمیه پربار آیت الله مجتهدی، انتقالی بگیرم، این کتاب منبع آزمون شفاهی حقیر بود و بحمدالله از عهده تفسیر و تبیین عبارات آن برآمده و وارد حوزه مذکور شدم. در اهمیت کتاب پس که برخی از اساتید، شاگردان خود را تشویق به حفظ عبارات آن می‌کردند.

ترجمه حاضر از متن عربی حاوی دو مجموعه المقتدمات به تصحیح و تعلیق مدرّس افغانی در انتشارات هجرت صورت گرفت و منافات از جانب خودم را که در متن اصلی نبود، داخل هلال () آوردم و برای تبیین مطالب، برخی راقع از مثال‌هایی استفاده کرده‌ام که در متن کتاب نیست.

در نوشتار حاضر در مقام شرح مطالب نبوده‌ام زیرا با هدف گارش ناسازگار است. این ترجمه برای پیش مطالعه قبل از ورود به کلاس و همچنین در مراجع مطالب نحو، جهت امتحان، بسیار نافع است. با توجه به تأثیر شگرف طرح مساله یادگیری، مطالب به صورت پرسش و پاسخ آورده شده است.

علی بن رجبعلی قنبریان / استاد سطح ۱ حوزه علمیه تهران

قم - ۱۳۹۵/۵/۱ شمسی

جلد
نهمین

۱. در آذر سال ۱۳۹۲ شمسی جهت تبلیغ دین مبین اسلام، به دانشکده زرهی حمزه سیدالشهداء در شهر شیراز رفته بودم. چند روزی در مدرسه علمیه منصوریه (که در سال ۸۸۳ ق توسط صدرالدین دشتکی شیرازی در محله قدیمی دشتک شیراز بنا شده است) اقامت داشتم. آنچه که بین طلاب مدرسه مشهور بود، اینکه مقبره مرحوم مدنی کبیر در داخل مسجد مدرسه می‌باشد والله العالم.

خطبه مؤلف:

نیکوترین کلمه‌ای که کلام با آن آغاز می‌گردد و نیکوترین خبری که مطلوب به آن ختم می‌گردد، حمد و سپاس تو می‌باشد.

بار خدایا! بر بزرگی و عظمت نعمت‌هایت.

سلام و صلوات بر سید و بزرگ انسان‌ها حضرت محمد ﷺ و خاندان نیکوی کرامش به‌ویژه پسر عمش علی علیه السلام که پیامبر ﷺ وی را عَلم و نشانه هدایت برای اسلام نصب کرد و جهت شکستن و از بین بردن بت‌های کعبه او را بر کتف خویش بلند کرد، قطع‌کننده گردن‌های شمنان بخیل و واضع علم نحو برای حفظ کلام.

اما بعد، رساله که پیش روی شماست نامش فوائد صمدیه است در علم عرب که فوائدش اعم و معرفش بهای نوآموزان مهم‌تر است و حاوی فوائد عظیم در قواعد اعراب و گوهرهایی است که در زبان عجمان عقول بر آن مطلع نگشته‌اند و این رساله را برای برادر عزیزم عبدالصمد نگاشتم.

از خداوند متعال خواستارم که ریای علمای عامل قرار دهد و به وی و جمیع مؤمنان با مطالعه این رساله منفعت رساند.

و این رساله مشتمل است بر پنج حدیقه (بوستان):